

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1So/11/2017
Identifikačné číslo spisu: 2016200258
Dátum vydania rozhodnutia: 12.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2016200258.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Mariána Trenčana a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: B. B. Č., nar. XX.XX.XXXX, G. XXX/XX, Q., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29 augusta 8, 813 63 Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 21Sd/31/2016-28 zo dňa 23.11.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 21Sd/31/2016-28 zo dňa 23.11.2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - I zo dňa 12.01.2016 (ďalej aj ako „preskúmané rozhodnutie“) podľa § 65 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“) priznala navrhovateľovi starobný dôchodok od XX.XX.XXXX vo výške 1070,70 € mesačne.

V preskúvanom rozhodnutí okrem iného poukázala aj na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 43Sd/119/2014-55 zo dňa 07.12.2015, ktorým bolo zrušené predchádzajúce rozhodnutie žalovanej zo dňa 12.08.2014 o priznaní starobného dôchodku, ktorým Krajský súd v Trnave uložil odporkyni povinnosť rozhodnúť opätovne o žiadosti navrhovateľa a zaoberať sa skutočnosťami, ktoré súvisia s jeho námietkami.

Odporkyňa konštatovala, že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 16.07.2014 požiadal o starobný dôchodok, ktorý žiada priznať od XX.XX.XXXX. Pri určení dôchodku vychádzala z ust. zák. č. 461/2003 Z.z., ktoré v rozhodnutí citovala, zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 100/1988 Z.z.“), ktorý aplikovala v súvislosti s náhradnou dobou získanou

v kalendárnom roku 1985, 1986, 1988, 1990 a 1995, za ktoré patrí pomerná časť osobného mzdového bodu 0,3. Úhrnom osobných mzdových bodov za kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je hodnota 75,4603, keď navrhovateľ získal úhrnom 10.958 dní dôchodkového poistenia, čo je 30,022 rokov dôchodkového poistenia určeného podľa § 63 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. Ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok, t.j. ku dňu 28.06.2014 navrhovateľ získal 46,8548 rokov dôchodkového poistenia. Zároveň odporkyňa uviedla, že ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia iba raz podľa ust. § 60 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z.

Na opravný prostriedok navrhovateľa krajský súd preskúmal rozhodnutie odporkyne podľa tretej hlavy piatej časti zákona č. 99/1963 Z.z. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), pričom dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nebol dôvodný. Preto preskúmané rozhodnutie potvrdil.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu, ktorého súčasťou sú aj podklady, z ktorých odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku vychádzala, konštatoval, že odporkyňa v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia ustanovenia príslušných právnych predpisov podrobne vysvetlila a reagujúc na odvolanie ho doplnila v rámci podaného vyjadrenia zo dňa 20.04.2016, preto krajský súd nepovažoval za potrebné ich opätovne citovať a dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na starobný dôchodok a výška jeho sumy k XX.XX.XXXX boli podľa právnych predpisov, účinných k tomuto dátumu správne určené pričom nezistil, že by odporkyňa pri výpočte starobného dôchodku postupovala nezákonne a nerešpektovala prijatú právnu úpravu.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom najmä namieta, že odporkyňa nesplnila povinnosť riadne zdôvodniť výpočet starobného dôchodku a zodpovedať na námietky navrhovateľa. Jedná sa najmä o povinnosť dôsledne sa zaoberať skutočnosťami vyplývajúcimi z predložených listinných dokladov a námietkami navrhovateľa. Vyjadrenie odporkyne neobsahuje nič nové oproti jej prvému vyjadreniu okrem toho, že zmenila novelu § 66 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z. z roku 2011, ktorá v rozhodnutí krajského súdu nebola zmienená. Uvedenú novelu navrhovateľ nenašiel. Postup krajského súdu, ktorý túto novú a závažnú skutočnosť neuviedol ani necitoval, navrhovateľ považuje za významný nedostatok napadnutého rozsudku krajského súdu.

Odporkyňa vo vyjadrení zo dňa 01.03.2017 uviedla, že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. S jeho námietkami sa vysporiadala v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia, kde je opísaný spôsob výpočtu dôchodkovej dávky s poukazom na príslušné ustanovenia zák. č. 461/2003 Z.z., ako aj vo vyjadrení z 20.04.2016. Námietku, ktorou navrhovateľ žiada zdôvodniť výpočet presnou citáciou novely § 66 ods. 9 zák. č. 461/2003 považuje za nezrozumiteľnú a zmätočnú. Uvedené ustanovenie stanovuje povinnosť určiť sumu starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia získané po vzniku nároku na starobný dôchodok. Záverom navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 subsidiárne § 246c ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“) a s prihliadnutím na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250s veta druhá O.s.p. odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. rozsudok krajského súdu potvrdil.

Rozsudok verejne vyhlásil dňa 12. júna 2018 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne o výške starobného dôchodku navrhovateľa, preto primárne v medziach podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, najmä z pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal s námietkami navrhovateľa uplatnenými v návrhu na preskúmanie, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporkyne.

V konaní nebol sporný skutkový stav veci vyplývajúci z obsahu pripojeného administratívneho spisu odporkyne tak ako ho zistil aj súd prvého stupňa t. j., že navrhovateľ žiadosťou zo dňa 16.07.2014 uplatnil nárok na starobný dôchodok od XX.XX.XXXX, kedy dosiahol dôchodkový vek. K uvedenému dátumu získal 17 102 dní, t.j. 46,8548 rokov obdobia dôchodkového poistenia. Získanie ďalšieho obdobia dôchodkového poistenia nebolo preukázané, čo napokon ani samotný navrhovateľ nenamietal.

Starobný dôchodok navrhovateľa bol vypočítaný podľa právnej úpravy vyplývajúcej z ust. v § 66 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Priemerný osobný mzdový bod bol určený ako podiel úhrnu osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období vyjadreného v rokoch. Rozhodujúce obdobie sa určilo podľa § 63 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z. ako kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na starobný dôchodok, t.j. kalendárne roky od roku 1984 až 2013, okrem kalendárnych rokov, počas ktorých navrhovateľ získal 365 (366) dní náhradnej doby, doby štúdia, doby výkonu civilnej služby, obdobia poberania invalidného dôchodku po 31.12.2007 priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou alebo obdobia dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod.

Aj keď navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku zhodnotenie náhradnej doby označil za nezrozumiteľné, krajský súd takýto argument nepovažoval za odôvodnený, pričom zrozumiteľným spôsobom navrhovateľovi osvetlil, že náhradná doba bola upravená v zák. č. 100/1988 Zb., ktorý bol účinný do 31.12.2003, pričom od 01.01.2004 bol účinný zák. č. 461/2003 Z.z., ktorý pojem náhradná doba neprevzal, ale sa s ním v prechodných ustanoveniach (§ 255 zák. č. 461/2003 Z.z.) vysporiadal a odporkyňa ho vo vyjadrení k odvolaniu citovala. V podanom odvolaní túto skutočnosť už navrhovateľ nenamietal. Napokon z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, pokiaľ šlo o zhodnotenie náhradnej doby podľa názoru odvolacieho súdu nebolo možné usúdiť, že by toto bolo nezrozumiteľné.

Podľa § 255 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.

Navrhovateľ v podanom opravnom prostriedku nastolil krajskému súdu otázku, týkajúcu sa výšky osobného mzdového bodu za obdobie od 12.08.2005 do 31.12.2005 a v rokoch 2006 a 2007, ktorý aj napriek konštatácii odporkyne o dosiahnutí maximálneho vymeriavacieho základu za dané obdobia, podľa osobného listu dôchodkového poistenia zo dňa 12.01.2016 nedosiahol hodnotu 3. Podľa názoru odvolacieho súdu takáto námietka navrhovateľa nebola na mieste, nakoľko odporkyňa sa na strane 3 preskúmaného rozhodnutia s touto skutočnosťou riadnym spôsobom vysporiadala a súčasne poukázala na príslušnú právnu úpravu (§ 138 ods. 12 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 439/2004 Z.z. účinného do 31.12.2009). Odvolací súd sa s jej argumentáciou a odôvodnením v plnej miere stotožňuje a vzhľadom na zložitosť tejto problematiky uvádza nasledovné.

Podľa § 138 ods. 12 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 439/2004 Z.z. účinného do 31.12.2009 vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac na platenie poistného na dôchodkové

poistenie zamestnanca, povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činne osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti zamestnanca a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti

1. v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti,

2. v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka 3-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

Príloha č. 3 k zák. č. 461/2003 Z.z. ustanovuje okrem iného aj všeobecné vymeriavacie základy za kalendárne roky od roku 2003. V zmysle vyššie citovaného § 138 ods. 12 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z. sa v kalendárnom roku sčítavajú vymeriavacie základy dosiahnuté z viacerých období dôchodkového poistenia, do výšky maximálneho vymeriavacieho základu, ktorého výpočet a výšku odporkyňa popisala, t.j. v roku 2005 543 420 Sk, v roku 2006 595 782 Sk a v roku 2007 648 630 Sk. Skutočnosť, že podiel osobného vymeriavacieho základu (ohraničeného hodnotou maximálneho vymeriavacieho základu za daný rok v zmysle § 138 ods. 12 písm. a) zák. č. 461/2003 Z.z.) a všeobecného vymeriavacieho základu je v navrhovateľom namietaných obdobiach nižší ako 3 nespôsobuje nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia, nakoľko odporkyňa vychádzala zo znenia príslušnej právnej úpravy.

Úhrn osobných mzdových bodov za jednotlivé kalendárne roky rozhodujúceho obdobia je 75,4603.

Vzhľadom na vyššie uvedené a v súlade s § 63 ods. 3 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z. bol priemerný osobný mzdový bod určený v hodnote 2,2104. Aktuálna dôchodková hodnota platná k XX.XX.XXXX je podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 469/2013 Z.z. 10,2524 €. Suma starobného dôchodku navrhovateľa (1 061,90 €) bola určená ako súčin priemerného osobného mzdového bodu (2,2104), obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok (46,8548 rokov) a aktuálnej dôchodkovej hodnoty (10,2524 €).

Suma starobného dôchodku bola ďalej podľa § 82 zák. č. 461/2003 Z.z. v spojení s § 1 písm. a) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 329/2013 Z.z. zvýšená odo dňa jeho priznania o 8,80 € na sumu 1 070,70 €.

Pokiaľ ide o navrhovateľom namietanú aplikáciu § 66 ods. 9 zák. č. 461/2003 Z.z., resp. jeho citáciu, odvolací súd túto nepovažoval za dôvodnú, nakoľko v citovanom ustanovení je upravená povinnosť odporkyne určiť sumu starobného dôchodku podľa § 66 ods. 3 a 4 (t.j. v prípade získania obdobia dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok) v kalendárnom roku len raz.

Ani dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľa proti rozsudku súdu prvého stupňa nemožno považovať za dôvody spôsobilé spochybniť závery ku ktorým dospela odporkyňa a s ktorými sa stotožnil aj súd prvého stupňa. Výpočet sumy starobného dôchodku je v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia vysvetlený podrobne a zrozumiteľným spôsobom. Vzhľadom na to, že odvolací súd nezistil v rozsahu podaného odvolania dôvody spochybňujúce závery, ku ktorým dospel súd prvého stupňa, možno konštatovať, že krajský súd nepochybil, keď preskúmané rozhodnutie odporkyne potvrdil a preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebol úspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.